

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

ผลผลิต : ผลผลิตที่ 3 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

กิจกรรมหลัก : พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง

- กิจกรรมรอง
1. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
  2. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
  3. โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน

1. หลักการและเหตุผล :

เมื่อปี พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งโครงการหลวงเป็นโครงการส่วนพระองค์ ซึ่งพระราชทานเป้าหมายสำหรับการดำเนินงานสำหรับช่วยชาวเขาเพื่อมนุษยธรรม ช่วยชาวไทยโดยลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ กำจัดการปลูกฝิ่น รักษาดิน และใช้พื้นที่อย่างถูกต้อง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โครงการหลวงจดทะเบียนเป็นมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ที่มั่นคงถาวร สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มีระบบงานที่แน่นอนรองรับ มีการบริหารงานภายในคล่องตัว มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และเกิดผลดีเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือ

- 1) ประชากรในพื้นที่โครงการหลวงดำรงชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยอาศัยฐานความรู้จากโครงการหลวงมีความมั่นคงทางด้านอาหารและมีรายได้พอเพียงสมดุลกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม
- 2) ชุมชนมีความปลอดภัยและมั่นคง ประชากรมีความสุข มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทยรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชนเผ่า เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 3) ทรัพยากรดิน น้ำและป่าไม้ในพื้นที่โครงการหลวงได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู ให้มีสภาพดีและอุดมสมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 4) เพื่อให้ชุมชนที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซากได้รับการพัฒนาโดยอาศัยฐานความรู้ที่เหมาะสมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาวโดยไม่ต้องอาศัยการปลูกฝิ่นและค้ายาเสพติด และมีกระบวนการชุมชนที่เข้มแข็งในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและบริหารจัดการโดยชุมชนมีส่วนร่วม

2. วัตถุประสงค์ด้านปศุสัตว์:

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่สูง ตลอดจนปรับปรุงพันธุ์สัตว์ที่มีในพื้นที่ให้ได้ผลผลิตมากยิ่งขึ้น
2. สร้างรายได้ และเพิ่มอาหารโปรตีนจากสัตว์เพื่อการบริโภคในครัวเรือน

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

1. เกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และสามารถปรับปรุง ขยายพันธุ์สัตว์เพิ่มผลผลิตในพื้นที่ได้
2. เกษตรกรมีอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือนเพียงพอ มีรายได้เสริมจากการเลี้ยงสัตว์

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

- เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงมีความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูงโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อการพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงทางด้านอาหาร อาชีพ รายได้

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ จำนวน 1,400 ราย

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:

6.1 กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

1. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณรายหน่วยงาน
2. แจกจ่ายรายละเอียดแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณให้หน่วยปฏิบัติ
3. ติดตามงาน รวบรวมผลการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงาน

6.2 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/ สนง.ปศข./ ศูนย์ฯ/ สถานีฯ/ ตำบลฯ) : รายละเอียดตามแผนภูมิเชื่อมโยง

1. กิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์

แนวทางการดำเนินงาน

- ทำการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น (พันธุ์สัตว์ โรงเรือน อุปกรณ์ อาหาร การจัดการเลี้ยงดู และการดูแลสุขภาพสัตว์)
- ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐาน เสนอรูปแบบที่เป็นตัวอย่างของเกษตรกรรายย่อย บันทึกข้อมูล การทำกิจกรรมและบัญชีฟาร์ม สาธิตเป็นตัวอย่างที่ดีของเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้
- จัดทำบอร์ดข้อมูลหรือเอกสารเผยแพร่ แสดงข้อมูลความรู้ในการปฏิบัติ การลงทุนและผลตอบแทน เพื่อให้ผู้เข้าชมโครงการเข้าใจได้ง่าย
- ผลិតลูกสัตว์ให้ได้จำนวนตามเป้าหมายที่กำหนด นำออกส่งเสริมสมาชิกรายอื่น กำหนดเงื่อนไข การขยายผลหรือสร้างกองทุนกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ต่อชุมชนต่อไป

2. กิจกรรมฝึกอบรม

แนวทางการดำเนินงาน ฝึกอบรมเกษตรกรในพื้นที่โครงการตามหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตร : การเลี้ยงสัตว์และการจัดการฟาร์มตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง และการสุขาภิบาลป้องกันโรคสัตว์

เนื้อหาวิชา การเลี้ยงสัตว์เบื้องต้น การจัดการฟาร์มตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง การสุขาภิบาลป้องกันโรคสัตว์ การเพาะขยายพันธุ์สัตว์ การบันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์ม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีการฝึกอบรม บรรยาย สาธิต ดูงาน

ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน

งบประมาณต่อราย ค่าเบี้ยเลี้ยงเกษตรกร 100 บาทต่อคน

3. กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร

คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการและคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายโครงการหลวง พื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมและสามารถขยายผลได้ เกษตรกรมีความพร้อมและสนใจที่จะรับการส่งเสริม ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำด้านการเลี้ยงสัตว์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เน้น การส่งเสริมในรูปแบบกลุ่ม มีกิจกรรมและเงื่อนไขดังนี้

(1) ฟาร์มสาธิตสุกร

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสุกรฟาร์มสาธิต แห่งละ 4 ตัว (เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 3 ตัว) - สนับสนุนอาหารสุกร - ค่าเวชภัณฑ์ - ค่าปรับปรุงคอก อุปกรณ์ 3,000 บาท/ ฟาร์ม	- ฟาร์มสาธิตแต่ละแห่งมีสมาชิก 5 ราย - ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สุกรจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสุกรอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น ในกลุ่ม รายละ 1 ตัว

(2) ฟาร์มสาธิตสัตว์ปีก

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสัตว์ปีกฟาร์มสาธิต แห่งละ 6 ตัว (เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 5 ตัว) - สนับสนุนอาหารสัตว์ปีก - ค่าเวชภัณฑ์ - ค่าปรับปรุงคอก อุปกรณ์ ฟาร์มละ 1,500 บาท	- ฟาร์มสาธิตแต่ละแห่งมีสมาชิก 5 ราย - ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์ไก่จากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกไก่อายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น ในกลุ่ม รายละ 5 ตัว

(3) ฟาร์มสาธิตกระต่าย

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- กระต่ายแต่ละ 1 ตัว (เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 3 ตัว) - อาหารกระต่าย - ค่าเวชภัณฑ์ - ค่าปรับปรุงคอก อุปกรณ์ ฟาร์มละ 800 บาท	- ฟาร์มสาธิตแต่ละแห่งมีสมาชิก 5 ราย - ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์กระต่ายจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกกระต่ายอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่นในกลุ่ม รายละ 5 ตัว

(4) ฟาร์มสาธิตแพะ/ แกะ

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- แพะ/ แกะ แต่ละ 5 ตัว (เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 4 ตัว) - อาหารแพะ - ค่าเวชภัณฑ์ - ค่าปรับปรุงคอก อุปกรณ์ ฟาร์มละ 1,000 บาท	- ฟาร์มสาธิตแต่ละแห่งมีสมาชิก 5 ราย - ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์แพะ/ แกะจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกแพะ อายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่นในกลุ่ม รายละ 2 ตัว

(5) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสุกรเพศเมีย รายละ 2 ตัว - สนับสนุนอาหารสุกร - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สุกรจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสุกรอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

(6) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสัตว์ปีก รายละ 6 ตัว เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 5 ตัว - สนับสนุนอาหารสัตว์ปีก - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สัตว์ปีกจาก กรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสัตว์ปีกอายุ 2 สัปดาห์ ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

6.3 การจัดซื้อ/ จัดจ้าง

- 1) ให้ทำแผนการจัดซื้อ/ จัดจ้าง โดยทำสัญญาอย่างช้าไม่เกินไตรมาสที่ 2
- 2) พันธุ์สัตว์ที่จัดซื้อต้องแข็งแรง คุณสมบัติตาม Spec กำหนด อาหารสัตว์กรณีซื้ออาหารสำเร็จรูปให้กำหนด Spec ตาม พรบ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ 2525 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542
- 3) การจัดซื้อ**ครุภัณฑ์**ให้ดำเนินการตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด โดยรายงานตามแบบฟอร์มกองคลัง (แบบ งปม.60/1) จัดส่งทุกวันที่ 26 ของเดือนที่หน่วยงานผู้จัดสรรงบประมาณ (กพก.)
- 4) การจ้างก่อสร้างให้มีแบบแปลนและราคากลางสิ่งก่อสร้างก่อน กรณีแบบแปลน กรมปศุสัตว์จัดส่งให้พร้อมแนบนี้ กรณีแบบแปลนหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเอง ให้ส่งแบบแปลนราคากลางขอความเห็นชอบกรมปศุสัตว์ด้วย
- 5) การจ้างเหมาบริการ นักวิชาการ เจ้าพนักงาน ผู้ช่วย ยาม พนักงานขับรถยนต์ ให้จัดทำรายการจ้างและส่งสำเนาสัญญาจ้างให้ กพก. ด้วย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประสานสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และมูลนิธิโครงการหลวงดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่มฟาร์มสาธิต (สมาชิกกลุ่มๆ ละ 5 ราย) และให้กลุ่มกำหนดเงื่อนไข กฎ ข้อบังคับกลุ่ม คัดเลือกหัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบการผลิตจากกรมปศุสัตว์ การขยายผลผลิตไปสู่สมาชิกภายในกลุ่ม หรือการแบ่งผลผลิตแก่สหกรณ์
- 2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำแผนการปฏิบัติงาน กำหนดนัดหมายต่างๆ เช่น กำหนดการฝึกอบรม ส่งมอบปัจจัยการผลิต และตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ
- 3) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดฝึกอบรมเกษตรกรเป้าหมายด้านการเลี้ยงสัตว์ และจัดทำแบบประเมินผลการฝึกอบรมรายงานกรมปศุสัตว์ภายใน 15 วัน นับจากวันที่การฝึกอบรมเสร็จสิ้น
- 4) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย ดำเนินการส่งมอบปัจจัยการผลิต
- 5) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ติดตามผลการดำเนินงาน และตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำแก่เกษตรกร
- 6) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนในระบบ **E-Operation ทุกวันที่ 23 – สิ้นเดือน**

6.4 สรุปภาพรวมกิจกรรมและเป้าหมายการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2560

กิจกรรม	เป้าหมาย		พ.ศ. 2559			พ.ศ. 2560								
	หน่วยนับ	รวม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมฟาร์มสาธิต														
1. สุกร	แห่ง	46	5	5	7	5	7	5	4	3	5	-	-	-
2. สัตว์ปีก	แห่ง	57	-	15	3	-	8	3	6	9	6	3	4	-
3. กระต่าย	แห่ง	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4. แพะ/ แกะ	แห่ง	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์														
1. สุกร	ราย	254	12	35	25	8	35	25	28	25	20	35	6	-
2. สัตว์ปีก	ราย	395	39	39	35	38	34	30	40	34	32	36	38	-
กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สัตว์														
1. สุกร	ราย	67	4	9	4	11	6	6	8	6	2	3	8	-
2. สัตว์ปีก	ราย	109	20	2	11	7	2	20	21		7	5	14	-

กิจกรรม	เป้าหมาย		พ.ศ. 2559			พ.ศ. 2560								
	หน่วยนับ	รวม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพพื้นที่														
1. แร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์	ราย	601	52	55	104	50	45	66	55	85	25	40	24	-
2. กองทุนอาหารสัตว์	แห่ง	36	3	5	5	2	5	3	3	3	4	-	3	-
3. กองทุนยาสัตว์	แห่ง	36	-	5	4	4	4	4	4	4	3	2	2	-
4. แปลงหญ้า สาธารณะ	ไร่	487	-	80	90	-	40	73	-	25	80	69	30	-
5. ฝึกอบรม/ สัมมนา														
- เจ้าหน้าที่	ราย	40	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- เกษตรกร	ราย	1,400		749	-	651	-	-	-	-	-	-	-	-

6.5 งบประมาณรายหน่วยงาน ปีงบประมาณ 2560

หน่วยงาน	งปม. รวม	พ.ศ. 2559			พ.ศ. 2560								
	(บาท)	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ปศข.5	80,000		29,500			25,000	8,500		8,500			8,500	
ปศข.6	8,000		1,000	1,000		1,000	1,000	1,000		2,000		1,000	
ปศข.7	6,500		2,000			1,000		2,500			1,000		
ศอป. (กสส.)	102,480									38,760	51,240	12,480	
ปศจ.ชม.	2,593,320	70,050		550,950	45,300	613,550	34,835	17,750	541,635		701,665		17,585
ปศจ.ชร.	658,900		17,650	183,050	26,550	20,750	95,450	5,375	149,250	15,375	145,450		
ปศจ.ลพ.	103,720	8,500		2,200		13,210	18,380	1,000	29,370		18,360	7,800	4,900
ปศจ.นน.	552,740	11,250	115,010	6,550	20,760	81,000	6,550	25,500	132,510	6,550	141,560		5,500
ปศจ.พย.	50,720	4,900		6,750	6,750	3,660	3,000	6,750	6,160	2,000	8,750	2,000	
ปศจ.มส.	413,100	68,457	44,200		16,475	68,470	26,175	15,000	79,650		76,455	18,200	
ปศจ.กพ.	118,100		17,250	3,000		29,250	4,100	1,000	26,100	3,250	1,000	29,900	3,250
ปศจ.ตก.	963,140	3,600	371,300		21,800	149,570		4,000	22,170	127,900	3,500	257,300	2,000
ปศจ.กจ.	228,060		46,875		6,500	54,495		19,555	5,330	40,920	44,570	8,565	1,250
ศบส.ชม.	356,200		100,000			100,000		100,000			56,200		
สทส.พย.	61,200			30,600		30,600							
สทส.มส.	38,000			19,000		19,000							
ศบส.ตก.	86,000			43,000				43,000					
ศบส.นก.	96,800			48,400				48,400					
รวม	6,516,980	166,757	744,785	753,500	285,135	1,160,955	197,990	297,430	1,000,675	279,755	1,249,750	345,745	34,485

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

